

АНТОН ПАВЛОВИЧ ЧЕХОВ

АНА НА ШИЯТА

Превод от руски: Христо Владов, 2010

chitanka.info

I

След венчавката не дадоха дори малка закуска; младоженците изпиха по една чаша, преоблякоха се и тръгнаха за гарата. Вместо весел сватбен бал и вечеря, вместо музика и танци — поклонение в манастир на двеста версти оттук. Мнозина одобряваха това, като казваха, че Модест Алексеич е вече човек със служебно положение и не млад, и една шумна сватба би могла все пак да изглежда не напълно прилична; пък и скучно е да се слуша музика, когато чиновник на петдесет и две години се жени за едва навършило осемнадесет години момиче. Казваха също така, че Модест Алексеич, като човек с принципи, е замислил това отиване в манастира собствено, за да даде на младата си жена да разбере, че и в брака той поставя религията и нравствеността на първо място.

Изпратиха младоженците. Тълпата от колеги и роднини стоеше с чаши в ръка и чакаше влака да тръгне, за да вика „ура“, а Пьотр Леонтич, бащата, с цилиндър и учителски фрак, вече пьян и вече много блед, все се протягаше към прозореца с чашата си и повтаряше умолително:

— Анюта! Аня! Аня, само една дума!

Аня се навеждаше от прозореца към него и той ѝ шепнеше нещо, като я облъхваше с миризма на бъчва, духаше в ухото ѝ — нищо не можеше да се разбере — и прекръстваше лицето, гърдите и ръцете ѝ; при това дъхът му пресекваше и в очите му блестяха сълзи. А братята на Аня, гимназистите Петя и Андрюша, го дърпаха отзад за фрака и шепнеха сконфузено:

— Татенце, стига!... Татенце, недей...

Когато влакът тръгна, Аня видя как баща ѝ потича малко след вагона, като се олюляваше и разплискваше виното си, и колко жалко, добро и виновно беше лицето му.

— Ура-а-а! — викаше той.

Младоженците останаха сами. Модест Алексеич огледа купето, нагласи вещите по полиците и седна усмихнат срещу младата си жена.

Той беше чиновник, среден на ръст, доста пълен, закръглен и добре загладен, с дълги бакенбарди и без мустаци и бръснатата му, кръгла и рязко очертана брадичка приличаше на пета. Най-характерното в лицето му беше липсата на мустаци — това прясно избръснато, голо място, което постепенно преминаваше в тлъсти, треперещи като желе бузи. Държеше се солидно, с бавни жестове и меки маниери.

— Не мога да не си спомня сега едно обстоятелство — каза той с усмивка. — Преди пет години, когато Косоротов получи ордена „Света Ана“ втора степен и дойде да благодари, негово сиятелство се изрази така: „Значи, сега вие имате три Ани: една на петлицата и две на шията“. А трябва да кажа, че по същото време жената на Косоротов, свадлива и лекомислена особа на име Ана, току-що се беше върнала при него. Надявам се, че когато аз получа „Ана“ втора степен, негово сиятелство няма да има повод да ми каже същото.

Той се усмихваше с малките си очички. И тя също се усмихваше, като се вълнуваше от мисълта, че този човек може всеки момент да я целуне с пълните си, влажни устни и че тя вече няма право да му откаже това. Меките движения на тлъстото му тяло я плашеха, изпитваше и страх, и погнуса. Той стана, свали, без да бърза, ордена от шията си, свали фрака и жилетката си и облече халата.

— Така-а — каза и седна до Аня.

Тя си спомни колко мъчителна беше венчавката, когато ѝ се струваше, че и свещеникът, и гостите, и всички в църквата я гледат тъжно: защо, защо тя, толкова мила и хубава, се омъжва за този възрастен, неинтересен господин? Днес сутринта тя все още беше във възторг, че всичко се уреди толкова добре, а по време на венчавката и сега във вагона се чувстваше виновна, измамена и смешна. Ето, омъжи се за богат човек, а пари въпреки това нямаше, сватбената рокля беше ушита на вересия и когато днес баща ѝ и братята ѝ я изпращаха, разбра по лицата им, че нямат нито копейка. Ще вечерят ли те днес? А утре? И, кой знае защо, ѝ се струваше, че баща ѝ и момчетата стоят гладни сега без нея и изпитват същата мъка, както в първата вечер след погребението на майка им.

„О, колко съм нещастна! — мислеше тя. — Защо съм толкова нещастна?“

С неловкостта на солиден човек, несвикнал да се държи с жени, Модест Алексеич я докосваше по талията и я потупваше по рамото, а

тя мислеше за парите, за майка си, за смъртта ѝ. Когато майка ѝ почина, баща ѝ, Пьотр Леонтич, учител по краснопис и рисуване в гимназията, се пропи, дойде и нуждата; момчетата нямаха ботуши и галоши, баща ѝ го мъкнеха при мировия, идваше съдебният пристав и описваше мебелите... Какъв срам! Аня трябваше да се грижи за пияницата си баща, да кърпи чорапите на братята си, да ходи на пазар и когато хвалеха хубостта, младостта и изящните ѝ маниери, струваше ѝ се, че целият свят вижда евтината ѝ шапчица и продупчените обувки, замазани с мастило. А нощем идваха сълзите и натрапчивата, тревожна мисъл, че съвсем скоро ще уволнят баща ѝ от гимназията заради неговата слабост и че той няма да понесе това и също ще умре като майка ѝ. Но познатите дами се засуетиха и започнаха да търсят за Аня подходящ човек. Скоро се намери същият този Модест Алексеич, не млад и не красив, но с пари. Има в банката стотина хиляди и наследствено имение, което дава под наем. Той е човек с принципи и негово сиятелство го цени; нищо не му струва, както казваха на Аня, да вземе от негово сиятелство едно писъмце до директора на гимназията и дори до училищния настоятел, за да не уволняват Пьотр Леонтич...

Докато си спомняше тези подробности, изведнъж ѝ се причу музика, нахлула през прозореца заедно с шум от гласове. Влакът беше спрял на малка гара. Зад перона в тълпата бойко свиреше хармоника и евтина скрибуцаща цигулка, а иззад високите брези и тополи, иззад вилите, облени в лунна светлина, долитаха звуци от военен оркестър: сигурно някъде из вилите имаше вечеринка. По перона се разхождаха летовници и граждани, които идваха тук при хубаво време да подишат чист въздух. Тук беше и Артинов, собственик на цялото това вилно място, богаташ, висок, пълен брюнет, с арменска физиономия, с изпъкнали очи и с чудноват костюм. Беше с рубашка, разкопчана на гърдите, и високи ботуши с шпори, а от раменете му се спускаше черна пелерина, която се влачеше по земята като шлейф. След него, навели остри муцуни, вървяха две хрътки.

В очите на Аня още блестяха сълзи, но тя вече не си спомняше нито за майка си, нито за парите, нито за своята сватба, а стискаше ръцете на познати гимназисти и офицери, весело се смееше и приказваше бързо:

— Здравейте! Как сте?

Излезе на платформата, в лунната светлина, и застана така, че да я виждат цялата в новата ѝ великолепна рокля и шапка.

— Защо се бавим тук? — попита.

— Има среща — ѝ отговориха, — чакат пътническия влак.

Като забеляза, че Артинов я гледа, тя кокетно присви очи и заговори високо на френски. И поради това, че собственият ѝ глас звучеше тъй прекрасно, че се чуваше музика и луната се отразяваше в езерото, и поради това, че жадно и любопитно я гледаше Артинов, известен донжуан и луда глава, и поради това, че на всички им беше весело, тя изведнъж почувства радост и когато влакът потегли и познатите ѝ офицери ѝ козируваха на сбогуване, вече си тананикаше полката, с чиито звуци я следваше военният оркестър, който гърмеше някъде там зад дърветата; и се върна в купето си с чувството, сякаш на гарата я бяха убедили, че непременно ще бъде щастлива, независимо от всичко.

Младоженците прекараха в манастира два дни, след това се върнаха в града. Живееха в държавна квартира. Когато Модест Алексеич отиваше на работа, Аня свиреше на рояла или плачеше от скука, или лягаше на кушетката, четеше романи и разглеждаше някое модно списание. На обед Модест Алексеич ядеше твърде много и говореше за политика, за назначения, премествания и награди, за това, че човек трябва да се труди, че семейният живот не е удоволствие, а дълг, че капка по капка вир става и че над всичко в света той поставя религията и нравствеността. И хванал ножа в юмрука си като меч, казваше:

— Всеки човек трябва да има свои задължения!

А Аня го слушаше, страхуваше се, не можеше да яде и обикновено ставаше гладна от масата. След обедата мъжът ѝ почиваше и силно хъркаше, а тя отиваше при своите. Баща ѝ и момчетата я поглеждаха някак особено, сякаш точно преди да дойде я бяха осъждали, че се е омъжила по сметка за нелюбим, отегчителен и скучен човек; шумолящата ѝ рокля, гривните и изобщо дамският ѝ вид ги стесняваха и оскърбяваха; в нейно присъствие те малко се сконфузваха и не знаеха какво да ѝ приказват; но все пак я обичаха както по-рано и още не бяха свикнали да обядват без нея. Тя сядаше и ядеше с тях чорба, каша и картофи, пържени в овча лой, която миришеше на свещ. Пьотр Леонтич с трепереща ръка си сипваше от

шишенцето и изпиваше бързо, жадно и с отвращение чашката, после обръщаше втора, после трета... Петя и Андриюша, слабички, бледи момчета с големи очи, вземаха шишето и казваха объркано:

— Недей, татенце... Стига толкова, татенце...

Аня също се тревожеше и го молеше да не пие повече, а той изведнъж избухваше и тропаше с юмрук по масата.

— Никому няма да позволя да ме надзирава! — викаше той. — Сополанковци! Хлапачка! Всички ще ви изпъдя оттук!

Но в гласа му се чувстваше слабост и доброта и никой не се плашеше от него. След обед той обикновено се докарваше; блед, с порязана от бръсненето брадичка, проточил тънката си шия, половин час стоеше пред огледалото и се гласеше — ту се решеше, ту засукваше черните си мустаци, пръскаше се с парфюм, връзваше връзката си на джуфка, след това слагаше ръкавиците и цилиндъра и отиваше на частни уроци. А ако беше празник, оставаше вкъщи, рисуваше с бои или свиреше на фис хармониум, който съскаше и ръмжеше; той се опитваше да извлече от него стройни, хармонични звуци и тананикаше или пък се сърдеше на момчетата:

— Мерзавци! Негодници! Развалили сте инструмента!

Вечер мъжът на Аня играеше карти с колегите си, които живееха под един покрив с него в държавното здание. Събираха се при играта на карти и жените на чиновниците — грозни, безвкусно нагласени, груби като готвачки, и в квартирата се започваха клюки, също така грозни и безвкусни като самите чиновнически жени. Понякога Модест Алексеич отиваше с Аня на театър. В антрактите той не я пускаше да мръдне една крачка без него, а се разхождаше под ръка с нея из коридорите и фойето. Като се поздравяваше с някого, в същия миг пошепваше на Аня: „Статски съветник... има достъп при негово сиятелство...“ или: „Заможен е... има собствена къща...“ Когато минаваха край бюфета, на Аня много ѝ се щеше нещо сладко; тя обичаше шоколад и щрудел, но нямаше пари, а се стесняваше да поиска от мъжа си. Той вземаше круша, мачкаше я в пръстите си и питаше нерешително:

— Колко струва?

— Двадесет и пет копейки.

— Туйто! — казваше той и оставяше крушата на мястото ѝ; но понеже беше неудобно да се оттеглят от бюфета без да купят нещо,

поръчваше минерална вода, изпиваше сам цялата бутилка и на очите му излизаха сълзи, и в такива моменти Аня го мразеше.

Или пък, целият почервенял, изведнъж ѝ казваше бързо:

— Поклони се на старата дама там!

— Но аз не се познавам с нея.

— Няма значение. Това е съпругата на управителя на казионната палата! Поклони се, ти казвам! — ръмжеше той настойчиво. — Няма да ти се откъсне главата.

Аня се кланяше и главата ѝ наистина не се откъсваше, но беше мъчително. Тя правеше всичко, което искаше мъжът ѝ, и се ядосваше на себе си, че я измами като последна глупачка. Омъжи се за него само заради парите му, а всъщност пари имаше сега по-малко, отколкото преди омъжването си. По-рано баща ѝ поне ѝ даваше по двадесет копейки, а сега нямаше пукнат грош. Да вземе тайно или да иска, тя не можеше, страхуваше се от мъжа си, трепереше пред него. Струваше ѝ се, че отдавна носи в сушата си страх към този човек. Някога, в детството ѝ, най-внушителната и страшна сила, надвисваща като облак или локомотив, готов да я смаже, ѝ се струваше директорът на гимназията; друга такава сила, за която винаги говореха в семейството и от която, кой знае защо, се страхуваха, беше негово сиятелство; и имаше още десетина по-дребни сили, между които учителите от гимназията, с обръснати мустаци, строги и неумолими, и сега накрая и Модест Алексеич, човек с принципи, който дори по физиономия приличаше на директора. И във въображението на Аня всички тези сили се сливаха в едно и възплътени в страшна, грамадна бяла мечка, се надигаха срещу слабите и виновните, такива като баща ѝ, и тя се страхуваше да противоречи, и се усмихваше пресилено, и изразяваше престолено удоволствие, когато я галеха грубо и я оскверняваха с прегръдки, всяващи в нея ужас.

Веднъж само Пьотр Леонтич се осмели да му поиска назаем петдесет рубли, за да върне някакъв много неприятен дълг, но какво страдание беше това!

— Добре, ще ви дам — каза Модест Алексеич, като помисли, — но предупреждавам, че повече няма да ви помагам, докато не престанете да пиете. За човек на държавна служба такава слабост е срамна. Не мога да не ви напомня общоизвестния факт, че тази страст

е погубила мнозина способни хора, докато с въздържание те може би след време биха станали високопоставени личности.

И се проточиха дълги периоди: „според както...“, „изхождайки от това положение...“, „предвид на току-що казаното...“, а бедният Пьотр Леонтич страдаше от унижението и изпитваше силно желание да пийне.

И момчетата, които идваха при Аня на гости обикновено със съдрани ботуши и протрити панталони, също трябваше да изслушват наставления.

— Всеки човек трябва да има свои задължения! — им казваше Модест Алексеич.

Но пари не даваше. Затова пък подаряваше на Аня пръстени, гривни и брошки, като казваше, че е хубаво да ги имаш тези неща за черни дни. И често отключваше нейния скрин и правеше ревизия — всички вещи ли са налице.

II

Настъпи и зимата. Коледа беше още далеч, когато в местния вестник бе обявено, че на 29 декември в Дворянското събрание ще се състои традиционният зимен бал. Всяка вечер след картите Модест Алексеич си шепнеше развълнуван с чиновническите жени, като поглеждаше загрижено към Аня, и след това дълго се разхождаше от ъгъл до ъгъл и мислеше нещо. Най-после една късна вечер той застана пред Аня и каза:

— Трябва да си ушиеш бална рокля. Разбираш ли? Но моля те да се посъветваш с Маря Григориевна и Наталия Кузминишна.

Даде ѝ сто рубли. Тя ги взе; но като поръчваше балната рокля, не се посъветва с никого, а поговори само с баща си и се помъчи да си представи как би се облякла на бал майка ѝ. Покойната ѝ майка се обличаше винаги по последна мода и винаги отделяше внимание на Аня и я обличаше изящно, като кукла, научи я да говори френски и да танцува отлично мазурка (до омъжването си тя пет години беше работила като гувернантка). Аня също като майка си умееше да направи от старата рокля нова, да почиства ръкавиците си с бензин, да взема под наем *biжoux*^[1] и също като майка си знаеше да присвива очи, да произнася неясно „р“, да заема красиви пози, да изпада, когато е необходимо, във възторг, да гледа печално и загадъчно. А от баща си беше наследила тъмния цвят на косите и очите, нервността и маниера си винаги да се гласи.

Когато половин час преди да тръгнат за бала Модест Алексеич влезе при нея без сюртук, за да надене пред голямото огледало ордена на шията си, очарован от нейната красота и блясъка на свежия ѝ, ефирен тоалет, самодоволно си среса бакенбардите и каза:

— Я каква си ми... Я каква си! Анюта! — продължи той, като изведнъж изпадна в тържествен тон. — Аз те ощастливих тебе, а днес ти можеш да ме ощастливиш мене. Моля те да се представиш на съпругата на негово сиятелство! Много те моля! Чрез нея мога да бъда произведен в старши докладчик!

Потеглиха за бала. Ето го и Дворянското събрание, и портиера пред входа, фойето със закачалките, кожените палта, забързаните лакеи, деколтираните дами, които се прикриваха от течението с ветрилата си; мирише на светилен газ и ботуши. Когато Аня, изкачвайки се по стълбата под ръка с мъжа си, чу музиката и се видя цялата в грамадното огледало, огряна от многобройните светлини, в душата ѝ се пробуди радост и същото онова предчувствие за щастие, каквото изпита в лунната вечер на гарата. Тя вървеше гордо, самоуверено, като за първи път се чувстваше не момиче, а дама, и неволно с походката и маниерите си подражаваше на покойната си майка. И за първи път в живота си се почувства богата и свободна. Дори присъствието на мъжа ѝ не я притесняваше, тъй като, прекрачила прага на събранието, тя отгатна инстинктивно, че близостта на стария ѝ мъж ни най-малко не я унижава, а, напротив, ѝ придава пикантна тайнственост, която толкова се харесва на мъжете. В голямата зала вече гърмеше оркестърът и танците бяха започнали. След държавната квартира, обхваната от впечатленията, от светлината, пъстротата, музиката и шума, Аня обгърна с поглед залата и помисли: „Ах, колко е хубаво!“ — и веднага разпозна в тълпата всичките си познати, всички, които по-рано бе срещала по вечеринки и увеселения, всички тези офицери, учители, адвокати, чиновници, помещици, негово сиятелство, Артинов и дамите от висшето общество, издокарани, дълбоко деколтирани, красиви и грозни, които вече заемаха позиции по лавките и павилионите на благотворителния базар, за да започнат търговия в полза на бедните. Огромен офицер с еполети — беше се запознала с него на улица „Старокиевская“, когато беше гимназистка, но сега не си спомняше името му — изникна сякаш изпод земята и я покани на валс; и тя отхвъркна от мъжа си и ѝ се струваше, че плува с платноходка в силна буря, а мъжът ѝ беше останал далеч на брега... Танцуваше страстно, с увлечение и валс, и полка, и кадрил, като минаваше от ръце в ръце, опиянена от музиката и шума, смесваше руския език с френски, говореше на „р“, смееше се и не мислеше нито за мъжа си, нито за когото или каквото и да било. Имаше успех сред мъжете, това беше ясно, пък и не можеше да бъде иначе, задъхваше се от вълнение, трескаво мачкаше в ръцете си ветрилото и искаше да пие. Баща ѝ, Пьотр Леонтич, с измачкан фрак, от който миришеше на бензин, се приближи до нея и ѝ подаде купичка с червен сладолед.

— Очарователна си днес — каза той, като я гледаше с възторг — и никога досега не съм съжалявал толкова много, че побърза да се омъжиш... Защо? Знам, че направи това заради нас, но... — С треперещи ръце измъкна малко снопче банкноти и каза: — Днес получих от уроци и мога да върна дълга на мъжа ти.

Тя му пъкна купичката в ръцете и подхваната от някого, отлетя надалеч и бегло, през рамото на кавалера си видя как баща ѝ, като се плъзгаше по паркета, прегърна една дама и се понесе с нея из залата.

„Колко е мил, когато е трезвен!“ — мислеше Аня. Тя затанцува мазурката със същия огромен офицер; той стъпваше важно и тежко, сякаш мечок в мундир, помръдваше с рамене и гърди, потрепваше едва-едва с крака — никак не му се танцуваше, а тя пърхаше около него, като го дразнеше с красотата си и разголената си шия; очите ѝ закачливо блестяха, движенията ѝ бяха страстни, а той ставаше все по-равнодушен и протягаше милостиво ръце към нея като някой цар.

— Браво, браво!... — се чуваше сред присъстващите.

Но малко по малко и огромният офицер не издържа; той се оживи, развълнува се и вече поддал се на очарованието, се разгорещи и се движеше леко и младежки, а тя само помръдваше рамене и гледаше лукаво, сякаш вече тя беше царица, а той — роб, и същевременно ѝ се струваше, че ги гледа цялата зала, че всички тези хора са захласнати и им завиждат. Огромният офицер едва успя да ѝ благодари, когато публиката изведнъж се раздвижи и мъжете някак странно се изпъкнаха с прибрани ръце... Към нея се насочваше негово сиятелство с фрак с две звезди. Да, негово сиятелство се насочваше именно към Аня, защото бе втренчил поглед право в нея, сладниково усмихнат и предъвкващ с устни, което правеше винаги, когато видеше хубавички жени.

— Много ми е драго, много ми е драго... — започна той. — Ще заповядам да поставят вашия мъж под арест, тъй като досега е крил от нас такава съкровище. Идвам при вас по поръка на жена ми — продължи той, като ѝ подаваше ръка. — Вие трябва да ни помогнете... М-да... Трябва да ви дадем награда за красота... като в Америка... М-да... Американците... Жена ми ви чака с нетърпение.

Той я заведе до една лавка при възрастна дама, чиято долна част на лицето беше несъразмерно едра и на човек му се струваше, че държи в устата си голям камък.

— Помогнете ни — каза тя носово и напевно. — Всички похубави жени работят в благотворителния базар и само вие, кой знае защо, не вземате участие. Защо не искате да ни помогнете?

Тя си отиде и Аня зае мястото ѝ край сребърния самовар с чашите. И веднага се започна оживена търговия. За чаша чай Аня вземаше най-малко една рубла, а огромния офицер тя накара да изпие три чаши. Дойде богаташът Артинов, с изпъкнали очи, страдащ от задух, но вече не с онзи странен костюм, с който Аня го видя през лятото, а с фрак, както останалите. Без да откъсва поглед от Аня, той изпи чаша шампанско и плати сто рубли, после пи чай и даде още сто — и всичко това мълчешком, измъчван от астмата... Аня подканваше купувачите и вземаше от тях пари, вече дълбоко убедена, че нейните усмивки и погледи не доставят на тези хора нищо друго, освен голямо удоволствие. Тя вече беше разбрала, че е създадена изключително за този шумен, блестящ, весел живот с музика, танци, обожатели, и някогашният страх пред силата, която надвисва над нея и заплашва да я смачка, ѝ се струваше смешен; вече не се страхуваше от никого и само съжаляваше, че я няма майка ѝ да се порадва сега заедно с нея на успехите ѝ.

Пьотр Леонтич, вече блед, но държейки се още здраво на краката си, се приближи до лавката и поиска чашка коняк. Аня се изчерви — очакваше, че ще каже нещо неподходящо (почувства срам, че има такъв беден и обикновен баща), но той пи, хвърли десет рубли от снопчето си и важно се отдалечи, без да каже нито дума. Малко покъсно тя видя как той танцуваше в *grand-rond* и този път вече се олюляваше и нещо подвикваше за голям срам на своята дама и Аня си спомни как преди три години на един бал той точно така се олюляваше и подвикваше и свърши с това, че кварталният полицейски го отведе вкъщи да спи, а на другия ден директорът заплашваше да го уволни. Колко не навреме дойде този спомен!

Когато в лавките изгасиха самоварите и уморените благотворителки предадоха прихода на възрастната дама с камък в устата, Артинов поведе Аня под ръка към залата, където беше сервирана вечеря за всички участници в благотворителния базар. Вечеряха около двадесет души, не повече, но беше много шумно. Негово сиятелство вдигна тост: „В тази разкошна трапезария ще бъде уместно да прием за процъфтяването на евтините трапезарии, които

бяха обект на днешния базар“. Един бригаден генерал предложи да пият „за силата, пред която пасува дори артилерията“, и всички протегнаха чашите си към дамите. Беше много, много весело.

Когато изпращаха Аня вкъщи, вече се разсъмваше и готвачките отиваха на пазар. Радостна, пияна, изпълнена с нови впечатления, уморена, тя се съблече, повали се в леглото и веднага заспа...

Минаваше един часът след пладне, когато прислужницата я събуди и доложи, че е дошъл да я посети господин Артинов. Тя се облече бързо и отиде в гостната. Скоро след Артинов пристигна негово сиятелство да благодари за участието ѝ в благотворителния базар. Като я гледаше сладникаво и предъвкваше, той ѝ целуна ръка, помоли за позволение да идва и друг път и си замина, а тя стоеше сред гостната, изумена, очарована, не вярвайки, че промяната в живота ѝ, чудната промяна, стана толкова бързо; и в същото това време влезе мъжът ѝ, Модест Алексеич... Сега той стоеше пред нея със същото угодливо, сладникаво, робско почтително изражение, което тя беше свикнала да вижда у него в присъствието на силни и знатни хора; и с възторг, с негодувание, с презрение, вече сигурна, че това няма да предизвика нищо, тя каза, като изговаряше отчетливо всяка дума:

— Махайте се отгук, глупак!

След това Аня нямаше вече нито един свободен ден, защото вземаше участие ту в пикници, ту в разходки, ту в спектакли. Тя се връщаше вкъщи всеки ден на разсъмване и лягаше в гостната на пода и после трогателно разказваше на всички как спи под цветята. Трябваша ѝ страшно много пари, но тя вече не се страхуваше от Модест Алексеич и харчеше парите му като свои; и не молеше, не искаше, а само му изпращаше сметки или бележки: „Да се дадат на приносящия 200 рубли“ или: „Незабавно да се платят 100 рубли“.

На Великден Модест Алексеич получи „Ана“ втора степен. Когато отиде да благодари, негово сиятелство остави настрана вестника и се намести по-дълбоко в креслото.

— Значи, сега имате три Ани — каза той, като разглеждаше белите си ръце с розови нокти, — една на петлицата и две на шията.

Модест Алексеич долепи двата пръста до устните си от предпазливост да не се разсмее високо и каза:

— Сега остава да очакваме появяването на бял свят на малкия Владимир. Осмелявам се да покания ваше сиятелство за кръстник.

Той намекваше за „Владимир“ IV степен и вече си представяше как ще разказва навсякъде за този свой каламбур, сполучлив по находчивост и смелост, и искаше да каже още нещо също така сполучливо, но негово сиятелство отново се вдълбочи във вестника и кимна с глава...

А Аня продължаваше да се вози на тройки, ходеше с Артинов на лов, играеше в едноактни пиеси, вечеряше и все по-рядко и по-рядко гостуваше на своите. Те вече обядваха сами. Пьотр Леонтич се запиваше повече от преди, пари нямаха и фис хармониумът отдавна вече беше продаден за дългове. Момчетата сега не го пускаха сам на улицата и постоянно внимаваха да не падне; и когато по Старокиевская те срещаха Аня да се вози с чифт коне с логой отстрани и с Артинов на капрата вместо кочияш, Пьотр Леонтич сваляше цилиндъра си и се канеше да извика нещо, а Петя и Андрюша го хващаха под ръка и казваха умолително:

— Недей, татенце... Стига, татенце...

---

[1] Скъпоценности (фр.). — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.